

nærmest ville foreligge for vort Fædreland. Overfor dem, som vi kunne tænke os at kunne komme til at slaaes med, vilde vi kun til en vis Tid kunne holde ud alene. Det er ganske vist, at naar vi uvilke vore Kræfter og ogsaa ved vort Forsvarsvæsen vise, at vi ville hævede vor Selvstændighed, saa vil dette, selv om vi skulde falde, have en ganske overordentlig Betydning med Hensyn til Haabet om vort Folks Gjenopstandelse; men naar det nu er sandt, at vi kun have det Formaal at holde ud med Forsvaret for en vis ringe Del af vort Land i en vis given Tid — og selv dette meget indskrænkede Formaal kunne vi ikke naae uden en særlig Anstregelse af Kraft — vilde det saa ikke have været ønskeligere, om man, istedetfor uden videre at sige, at andre Magter muligens vilde komme og hjælpe os — thi vi have jo desværre haft Exempel paa, at de ikke kom — vilde, inden Hærrrevisionen forelaa, aloorlig overveie det Spørgsmaal, om det ikke var muligt, at der var andre Magter, som efter deres hele Stilling og Forhold til os vare naturligens faldede til ikke at lade det staa hen i det Uvisse, men have det fastsat i det Visse, om de vilde hjælpe os? Da vi for 5 Aar siden vedtog Hærløven, hørte vi Udtalelser om Hærløvens skandinaviske Betydning, og man glædede sig derved. Man skulde antage, at de samme Mænd, som havde siddet ved Regjeringen i de 3 nordiske Lande i disse 5 Aar, havde indledet Underhandlinger mellem de forskjellige Lande om at finde en passende Form for et passende Forsvarsforbund inden visse bestemte Grændser, der paalagde de enkelte Lande visse Rettigheder og visse Forpligtelser, idet jeg selvfølgelig forudsætter, at Formaalet maatte være Neutralitet — Neutralitet betyder Bevarelsen af vor uafkrævet Ret til de Grændser, som Nationerne have efter Traktaterne —, men jeg har ikke sporet den ringeste Antydning deraf. Vi havde forleden Dag et Forslag for om en Konvention. Det kan være meget godt for de 3 nordiske Lande at have Møntenhed, men det er ingenlunde et specielt nordisk Anliggende; tværtimod, det kan komme til at stille os fra dem, vi i det daglige, praktiske Liv have lige saa meget at gjøre med som med Norden; men jeg vil antage, at det for Nordens Selvstændighed og Følelse vilde have en anden Betydning, deskom man havde indledet Strid til et Forsvarsforbund samtidig med Forslaget om en Hærrrevision. Foruden den Styrke, der vilde ligge deri for Nordens Forsvar, antager jeg nemlig, at der derigennem vilde være freimgaaet Noget, hvorved vi paa mangfoldige Punkter vilde opnaa betydkelige Bepaerelser. Hvad vilde være naturligere f. Ex., end at man havde eet Skibsværft for de 3 nordiske Lande. At vi her for vor lille Flaade skulde nødes til at holde et Skibsbyggert, er forbundet med meget store Tab. Hvad er naturliggere, end at vi sendte vore Officerer sammen med de Andre ud paa fælles Ovelser — og Ovelserne

ere jo ofte væsentlig for Officerernes Skyld —? Hvad er naturligere, end at de nordiske Landes Officerer, baade til Søs og til Lands, søgte en fælles Skole, hvorved der vilde spares Betydeligt, og hvorved de kunde faae en langt mere frugtbringende Uddannelse end nu? Seg siger: der kunde være mangfoldige Spørgsmaal — jeg skal ikke nævne dem her —, som i denne Henseende kunde være at skjænke Opmærksomhed. Vi kunde faae et Forsvarsforbund, som kunde være til Gælds for hvert af Landene, uden i Dørigt at krænke og berøre Landenes Frihed og Selvstændighed. Men dette have vi ikke set en Omist af, og saaledes forekommer det mig, at det er gaaet i dette som i saa mange andre Spørgsmaal, at Skandinavismen nu som hidtil har virket i visse Kredse mere i Død end i Gjerning. — Naar jeg nu skal tillade mig at gaa over til at omtale det foreliggende Forslag, turde jeg maaske begynde bagfra, fra Tillægsparagraferne §§ 164—166, der gaa ud paa, at vi egentlig ingen Hærløvsbehandlinger skulle behøve i al Egenhed, naar vi først ere saa gode at modtage dette Forslag, idet nemlig Regjeringen søger Bemyndigelse til, efterhaanden som Antallet af det samtlige Fodfolkets Brigader tildekte Mandstab stiger, at forpge de for Fodfolket fastsatte Afdelingers Antal saaledes, at der for hver 600 Mand, som i 2 paa hinanden følgende Aar tildeles Fodfolkets Brigader ud over 5,400 Mand, kan oprettes et Regiment, og paa lignende Maade for hver 1200 Mand en Brigadestab, og noget lignende for de andre Vaaben. Seg tror, det kan være behageligt for Regjeringen; det er i alt Fald behageligt for den absolute Regjeringsstank at have en saadan Bevilling, for at man ikke skal have Uvilighed med det besværlige Folketælling, for ikke at sige end besværlige Rigsdag — ja, Besværligheden ligger vel navnlig her — og ikke have Uvilighed, naar der skal foretages vigtige Forandringer med Hensyn til Hærløven; men jeg tror ikke, at Folketælling er saa trofslydigt at gaa hen og give et saadant carte blanche til et Ministerium, som man ikke engang kender — Krigsministeren kan ofte meget pludselig gaa af uden foregaaende Varfel — men selv om vi vare enige i at have Tillid til den meget ærede Krigsminister, som nu beklæder Pladsen, saaledes at vi turde betro ham disse Paragrafer, saa have vi jo ikke Brev paa, at han vil blive længe. Disse Bestemmelser er jeg derfor i enhver Henseende imod. — Seg kommer dernæst til Bestemmelserne i Loven om Distriktshefte, eller hvad jeg skal kalde det. Mange vare maaske, da vi ved den nye Skatforskrift kom af med de gamle Distriktshefte, saa formastelige at antage, at vi ikke vilde komme til at faae dem paany. Seg indrømmer, der er en god og sund Rant i dette Forslag, men jeg tror ikke, at den meget ærede Minister — jeg skal ikke gaa ind paa selve Forslaget — her just har gjort sit Hovedforslag videre Gavn ved at tage dette med,